

Lagrådsremiss

Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 5 mars 2026

Niklas Wykman

Fredrik Opander
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Det är viktigt för såväl enskilda individer som för den ekonomiska utvecklingen att det finns möjlighet för hushåll att ta krediter för konsumtion och bostadsköp. Samtidigt kan hög skuldsättning skapa sårbarhet för enskilda individer, det finansiella systemet och för samhällsekonomin i stort. För enskilda hushåll kan t.ex. höga ränte- och amorteringsbetalningar i förhållande till inkomsten leda till ökad sårbarhet vid negativa livshändelser. För att förstå dessa risker på både individ- och systemnivå krävs tillförlitlig statistik. Uppgifter om hushållens ekonomi är dock integritetskänsliga. Statistiken bör därför begränsas till de mest nödvändiga uppgifterna om hushållens ekonomi.

I lagrådsremissen föreslås att Statistiska centralbyråns (SCB) mikrosimuleringsmodell fördelningsanalytiskt statistiksystem för inkomster och transfereringar (Fasit) ska utökas med uppgifter om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar. Genom att dessa uppgifter behandlas i Fasit möjliggörs bättre analyser av individers och hushålls motståndskraft och känslighet mot ekonomiska störningar. Detta kan bidra till beslutsunderlaget för den ekonomiska politiken och att ändamålsenliga åtgärder kan identifieras.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2019:508) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar.....	4
3	Ärendet och dess beredning	6
4	Fasit.....	6
4.1	En mikrosimuleringsmodell	6
4.2	MSTAR och STAR	7
4.3	Utvecklingen av Fasit.....	7
5	Utökning av Fasit med uppgifter om hushållens skulder	7
5.1	Hushållens skulder	7
5.2	Information om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar ska få behandlas	10
5.3	Regeringen ska få meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska samlas in	11
5.4	Begränsning av storleken på urvalet.....	12
5.5	Kreditgivarnas uppgiftsskyldighet.....	14
5.6	Insamling, sekretess och gallring av uppgifter	15
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	17
7	Konsekvensanalys.....	18
8	Författningskommentar.....	21
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder	24
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	25
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	27

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2019:508) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:508) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2019:508) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar

dels att 1, 3, 4, 6, 8 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 8 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag ska tillämpas vid Statistiska centralbyråns behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar (Fasit) som myndigheten förvaltar.

Lagen ska också tillämpas vid myndigheters behandling av personuppgifter i *det* urval som har lämnats ut enligt 9 §.

Lagen ska också tillämpas vid myndigheters behandling av personuppgifter i *de* urval som har lämnats ut enligt 9 §.

3 §

Statistiska centralbyrån är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till den.

Myndigheter som *urvalet* har lämnats ut till enligt 9 § är personuppgiftsansvariga för den behandling av personuppgifter som myndigheterna utför.

Myndigheter som *urvalen* har lämnats ut till enligt 9 § är personuppgiftsansvariga för den behandling av personuppgifter som myndigheterna utför.

4 §

Personuppgifter får behandlas i Fasit och i *det* urval som har lämnats ut enligt 9 § om det är nödvändigt för att

1. simulera och beräkna effekter av befintliga och nya regelverk samt andra förändringar inom skatte-, avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärdstjänsterna, eller

2. ta fram statistik för analys av information inom skatte-, avgifts-

Personuppgifter får behandlas i Fasit och i *de* urval som har lämnats ut enligt 9 § om det är nödvändigt för att

1. simulera och beräkna effekter av befintliga och nya regelverk samt andra förändringar

a) inom skatte-, avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärdstjänsterna, och

b) av hushållssektorns skulder och skuldbetalningar, eller

2. ta fram statistik för analys av information

och bidragssystemen och de offentliga välfärdstjänsterna.

a) inom skatte-, avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärdstjänsterna, och

b) om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar.

6 §

Personuppgifter som avses i artikel 9.1 och artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning får inte behandlas i Fasit eller i *det* urval som lämnas ut enligt 9 §.

Personuppgifter som avses i artikel 9.1 och artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning får inte behandlas i Fasit eller i *de* urval som lämnas ut enligt 9 §.

Första stycket gäller dock inte uppgifter som avslöjar etniskt ursprung eller medlemskap i fackförening och uppgifter om hälsa.

8 §

Statistiska centralbyrån ska ta fram ett särskilt urval av personuppgifter i Fasit som inte direkt kan hänföras till en fysisk person för utlämnande enligt 9 §.

För de ändamål som anges i 4 § 1 b och 2 b ska Statistiska centralbyrån dock endast ta fram ett mindre urval av personuppgifter i Fasit som inte kan hänföras direkt till en fysisk person för utlämnande enligt 9 §.

8 a §

Företag som omfattas av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter ska till Statistiska centralbyrån lämna de uppgifter som behövs för de ändamål som anges i 4 § 1 b och 2 b.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppgiftsskyldigheten.

9 §

Urvalet enligt 8 § får på begäran lämnas ut av Statistiska centralbyrån till Riksdagsförvaltningen och Riksrevisionen samt Regeringskansliet och andra myndigheter under regeringen.

Urvalen enligt 8 § får på begäran lämnas ut av Statistiska centralbyrån till Riksdagsförvaltningen och Riksrevisionen samt Regeringskansliet och andra myndigheter under regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2026.

3 Ärendet och dess beredning

Den 22 oktober 2025 remitterade Finansdepartementet promemorian Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder. I promemorian föreslås att Statistiska centralbyråns (SCB) mikrosimuleringsmodell fördelningsanalytiskt statistiksystem för inkomster och transfereringar (Fasit) ska utökas med uppgifter om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar.

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga på regeringens webbplats (regeringen.se) och i Finansdepartementet (Fi2025/01929).

I lagrådsremissen behandlas promemorians förslag.

4 Fasit

4.1 En mikrosimuleringsmodell

Det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar (Fasit) är en mikrosimuleringsmodell som används för att bedöma utfall och konsekvenser av reformer i det svenska välfärdssystemet. Den kan användas för att analysera såväl budget- som fördelningseffekter avseende skatte-, avgifts- och bidragsregler. Modellen gör det även möjligt att se hela bilden av olika gruppers ekonomiska förutsättningar och vilka effekter förändringar får på de offentliga finanserna. Modellen används av bl.a. Regeringskansliet och är ett viktigt verktyg för regeringens reformarbete. Därutöver finns det flera andra myndigheter som använder sig av Fasit (se prop. 2018/19:118 s. 11).

Med hjälp av Fasit kan analyser genomföras på olika nivåer, exempelvis för specifika inkomst- eller åldersgrupper. Det finns även möjligheter att ta fram skräddarsydda statistikuttag för mer detaljerade analyser. Personuppgiftsbehandlingen i Fasit regleras i lagen (2019:508) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska systemet för inkomster och transfereringar (Fasitlagen). Modellen består av kod som beskriver reglerna för skatter, avgifter och transfereringar, samt data från två urvalsregister: mindre statistiskt analysregister (MSTAR) och statistiskt analysregister (STAR).

En basversion av modellen tas fram årligen och uppdateras fyra gånger per år. Skatte- och transfereringssystemen är utformade för individer och hushåll. De flesta simulerade system är individinriktade, såsom skatter och pensioner, medan exempelvis bostadsbidrag och ekonomiskt bistånd simuleras på hushållsnivå. För hushåll finns dessutom en särskild modul för simulering av indirekt beskattning. Ett hushåll definieras som en eller flera vuxna tillsammans med eventuella barn i åldrarna 0–19 år, som är folkbokförda på samma adress.

4.2 MSTAR och STAR

Urvalen i Fasit – MSTAR och STAR – är registerbaserade och pseudonymiserade vid användning av modellen. Uppgifterna i Fasit får endast lämnas ut utan direkt hänförbara uppgifter till den enskilde. Vid tillgängliggörande av Fasit förses de personuppgifter som ingår med en beteckning, ett s.k. löpnummer, som hos SCB kan kopplas till personnummer eller motsvarande. En koppling mellan identitet och löpnummer, en s.k. kodnyckel, får bevaras hos myndigheten under högst ett år (se 10 § Fasitlagen).

MSTAR är ett mindre urval och består av cirka 31 000 urvalspersoner eller hushåll. Efter komplettering med övriga hushållsmedlemmar omfattar MSTAR cirka 92 000 individer. Simuleringar med MSTAR har betydligt kortare beräkningstider än STAR, vilket gör den lämplig för snabbare analyser.

STAR-urvalet är det större av de två urvalen och omfattar cirka 750 000 urvalspersoner eller hushåll. När urvalet kompletteras med samtliga folkbokförda i respektive hushåll omfattar det omkring 2 100 000 individer.

Båda urvalen är obundna slumpmässiga urval (OSU), därtill görs en komplettering för att förstärka urvalet med individer som har höga inkomster av tjänst samt betydande över- eller underskott av kapital. Urvalsramen baseras på SCB:s totalräknande inkomst- och taxeringsregister.

4.3 Utvecklingen av Fasit

Utvecklingen av Fasit har skett i samverkan mellan SCB och Regeringskansliet, huvudsakligen inom ramen för SCB:s löpande verksamhet men även genom att SCB föreslagit en möjlig utvecklingsinsats som myndigheten därefter fått i uppdrag att genomföra. Det finns ett kontinuerligt behov av att utveckla Fasit för att modellen ska vara aktuell och ändamålsenlig. Vid olika tillfällen sker det också större insatser för att aktualisera och bredda modellen. Utöver den utveckling som angetts har ett flertal förändringar gjorts för att uppnå ändamålet med Fasit.

5 Utökning av Fasit med uppgifter om hushållens skulder

5.1 Hushållens skulder

Regeringens bedömning

Det bör samlas in ytterligare uppgifter om hushållssektorns skulder i Fasit.

Promemorians bedömning

Bedömningen i promemorian stämmer överens med regeringens bedömning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den.

Konjunkturinstitutet, Riksbanken, Riksdagsförvaltningen, Riksgäldskontoret, SCB och Uppsala universitet anser att insamlingen även bör omfatta uppgifter om hushållens tillgångar.

Finansbolagens Förening, Sparbankernas Riksförbund, Svensk Försäkring och Svenska Bankföreningen avstyrker bedömningen och framhåller bl.a. att den ökade administrativa bördan för kredit- och bostadskreditinstitut inte står i proportion till nyttan med att samla in uppgifter för det aktuella ändamålet. I det avseendet anser *Swedish FinTech Association* att regeringen bör ta ett helhetsgrepp om rapporteringsbördan för de aktuella företagen och säkerställa att nya krav samordnas med befintliga strukturer.

Skälen för regeringens bedömning

Behovet av statistik

Hushållens skuldsättning på aggregerad nivå har ökat trendmässigt under lång tid. En stor del av krediterna är bostadskrediter, men även konsumtionskrediterna har ökat. Bostadskrediter utgör cirka 80 procent av hushållens totala krediter, men högre räntor och snabbare amorteringar gör att konsumtionskrediter står för en stor del av hushållens skuldbetalningar i förhållande till kreditens storlek.

Möjligheten för hushåll att ta krediter för konsumtion och bostadsköp är viktig för både enskilda individer och för den ekonomiska utvecklingen. Samtidigt kan hög skuldsättning skapa sårbarhet för den enskilda individen, för det finansiella systemet och för samhällsekonomin i stort. För enskilda hushåll kan höga ränte- och amorteringsbetalningar i förhållande till inkomsten leda till ökad sårbarhet vid negativa händelser för den enskildes ekonomi.

För att förstå dessa risker på både individ- och systemnivå krävs tillförlitlig statistik. Avsaknaden av sådan statistik försvårar analyser av centrala frågor såsom hushållens sårbarhet, finansiell stabilitet och fördelningseffekter. Till skillnad från *Finansbolagens Förening, Sparbankernas Riksförbund, Svensk Försäkring och Svenska Bankföreningen* anser regeringen att de positiva effekterna av en insamling av uppgifter om hushållens skulder överväger de nackdelar som kan följa för kredit- och bostadskreditinstituten.

Swedish FinTech Association tar upp de aktuella företagens rapporteringsbörda och anser att regeringen bör säkerställa att nya krav samordnas med befintliga strukturer. En översyn av de aktuella företagens samlade rapporteringsbörda ryms emellertid inte inom ramen för detta lagstiftningsärende.

Skyddet för den enskildes integritet

Det finns ett behov av tillförlitlig och detaljerad statistik, inte minst för att kunna analysera samhällsekonomiska frågor och fatta välgrundade beslut inom exempelvis skatter, transfereringar och finansiell stabilitet. Samtidigt måste detta behov balanseras mot skyddet för den personliga integriteten, som är en grundläggande rättighet enligt 2 kap. 6 § regeringsformen. Enligt 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen är var och en gentemot det allmänna skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att det utvidgade skyddet mot intrång i den personliga integriteten innebär att enskilda är skyddade mot åtgärder från det allmänna som innefattar betydande intrång i den personliga integriteten, om intrånget sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Avgörande för om en åtgärd ska anses innebära övervakning eller kartläggning är inte dess huvudsakliga syfte, utan vilken effekt som åtgärden har (prop. 2009/10:80 s. 250). Skyddet mot intrång i den personliga integriteten får dock enligt 2 kap. 20 § första stycket 2 regeringsformen, under vissa förutsättningar, begränsas genom lag.

Även EU:s dataskyddsförordning (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016) ställer höga krav på laglig och proportionerlig behandling av personuppgifter. Enligt artikel 5.1 c och artikel 6.1 ska personuppgifter endast behandlas i den utsträckning som är nödvändig för ändamålet, och behandlingen måste alltid vila på en rättslig grund med tydligt definierade syften. Det är därför viktigt att insamlingen av uppgifter inte blir mer omfattande än nödvändigt, och att den alltid har ett tydligt och avgränsat syfte.

Behandlingen av personuppgifter i Fasit sker i dag med stöd av artikel 6.1 c och e i EU:s dataskyddsförordning (se prop. 2018/19:118 s. 16–17).

I Fasit behandlas en stor mängd uppgifter som direkt kan hänföras till enskilda, exempelvis uppgifter om inkomster, fastighetsinnehav, utbetalda socialförsäkringsförmåner och ränteutgifter. Uppgifterna är även till viss del av känslig karaktär. Vid bedömningen av vad som kan anses utgöra ett betydande intrång enligt 2 kap. 6 § regeringsformen bör flera omständigheter vägas in, t.ex. uppgifternas karaktär och omfattning. Även sådana omständigheter som t.ex. ändamålet med behandlingen av uppgifterna och omfattningen av utlämnandet av uppgifter till andra som sker utan omedelbart stöd av offentlighetsprincipen kan vara av betydelse vid bedömningen.

En utökad insamling, där nya uppgifter från finansiella aktörer kombineras med befintliga register hos SCB, möjliggör en bredare bild av hushållens ekonomi. Även om denna information är värdefull för analyser och planering skapar den också större risker för intrång i den personliga integriteten. Detta ställer höga krav på hur uppgifterna hanteras, hur de används och att tillgången till dem begränsas (se avsnitt 5.6).

Framställandet av de register som används i Fasit sker hos SCB med uppgift om individers identitet. Denna behandling kan sägas innebära en kartläggning av enskilda även om ändamålet med behandlingen är ett annat. Behandlingen sker emellertid inte i syfte att vidta åtgärder mot

enskilda och materialet lämnas ut till andra i pseudonymiserad form. Vid en sammanvägd bedömning av uppgifternas karaktär och omfattning samt syftet med behandlingen bedöms behandlingen inte vara av sådan beskaffenhet att den får anses innefatta ett betydande intrång i enskildas personliga integritet som avses i 2 kap. 6 § regeringsformen. I det urval av Fasit som görs tillgängligt för andra användare än SCB saknas uppgift om identitet. Denna behandling av personuppgifter bedöms därför inte heller utgöra ett sådant betydande intrång i enskildas personliga integritet som avses i 2 kap. 6 § regeringsformen (jfr prop. 2018/19:118 s. 24).

Konjunkturinstitutet, Riksbanken, Riksdagsförvaltningen, Riksgäldskontoret och SCB framför bl.a. att det ur analyshänseende är värdefullt att samla in data avseende hushållens tillgångar. *Uppsala universitet* anför att den föreslagna avgränsningen riskerar att leda till felaktiga slutsatser om hushållens sårbarhet. Regeringen anser emellertid att en insamling som begränsas till att enbart omfatta uppgifter om skulder är tillräcklig för att uppnå de syften som avses. En sådan avgränsning ger det underlag som är nödvändigt för att förbättra förutsättningarna för att utforma politik inom bl.a. finansiell stabilitet och fördelningspolitik, utan att i onödan kartlägga andra delar av individers och hushållens ekonomi. Insamlingen och behandlingen av uppgifterna står därmed i proportion till det syfte som eftersträvas och står i överensstämmelse med EU:s dataskyddsförordning.

5.2 Information om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar ska få behandlas

Regeringens förslag

Uppgifterna i Fasit, och uppgifterna i det urval som lämnas ut till användare, ska få behandlas för att simulera och beräkna effekter av befintliga och nya regelverk samt andra förändringar av hushållssektorns skulder och skuldbetalningar. Uppgifterna ska också få användas för att ta fram statistik för att analysera information inom det området.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Riksbanken framför att det är av stor vikt att ändamålsbestämmelserna omfattar det analysbehov som myndigheten har.

Skälen för regeringens förslag

Den omständigheten att behandlingen av personuppgifter har stöd i artikel 6.1 i EU:s dataskyddsförordning, dvs. att den har en rättslig grund, innebär inte att vilka uppgifter som helst kan behandlas eller att de kan behandlas

på valfritt sätt. Den personuppgiftsansvarige måste även uppfylla kraven i övriga bestämmelser i förordningen, t.ex. de allmänna principerna i artikel 5. Ett av kraven som följer av artikel 5.1 är att personuppgifter endast ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och att de inte senare får behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. För att säkerställa en tydlig, laglig och rättvis behandling bör de nya ändamålen komma till uttryck i lag.

Ändamålsbestämmelserna i Fasitlagen är uttömmande. Detta innebär att uppgifter som samlas in endast får användas för de specifika syften som anges i lagen. Fasitlagen är utformad för att ge SCB en tydlig rättslig grund för den personuppgiftsbehandling som krävs för att systemet ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt, men även för att säkerställa ett starkt skydd för enskilda individers personliga integritet.

Enligt 8 § Fasitlagen ska SCB ta fram särskilda dataurval för utlämnande enligt 9 §. Ett centralt krav är att dessa urval utformas så att uppgifterna inte längre direkt kan kopplas till en specifik fysisk person (se 8 och 10 §§ Fasitlagen). Ansvar för hur det avidentifierade urvalet konstrueras vilar på SCB. Urvalet ska tillgodose de syften som anges i 4 §, dvs. att simulera och beräkna effekter av befintliga och nya regelverk samt andra förändringar inom skatte- avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärdstjänsterna, eller för att ta fram statistik för analys av information inom skatte- avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärdstjänsterna.

För att möjliggöra behandlingen av hushållssektorns skulduppgifter i Fasit och i de urval som lämnas ut behöver ändamålsbestämmelserna i 4 § Fasitlagen utökas. Det bör därför föras in nya bestämmelser i Fasitlagen som reglerar behandlingen av uppgifterna. *Riksbanken* framför att ändamålsbestämmelserna bör utformas efter det analysbehov myndigheten har. Den frågan ryms emellertid inte inom ramen för detta lagstiftningsärende.

5.3 Regeringen ska få meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska samlas in

Regeringens förslag

Regeringen ska få meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska samlas in till Fasit.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Finansbolagens Förening anser att det inte är lämpligt att SCB i verkställighetsföreskrifter ska meddela när och hur uppgifterna ska

lämnas. *Swedish FinTech Association* anser att det saknas vägledning om stickprovsinsamlingens praktiska utformning.

SCB framför att myndigheten har stor erfarenhet av att utfärda föreskrifter med verkställighet av bestämmelser om uppgiftsskyldighet och att bemyndigandet därför bör utformas så att det är regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer som ska få meddela föreskrifter på området.

Skälen för regeringens förslag

För att bättre kunna bedöma svenska hushålls ekonomiska situation ska en insamling av vissa uppgifter om hushållssektorns skulder göras. De uppgifter som ska samlas in ska ha till syfte att ge bättre information om bl.a. hushållens faktiska kostnader, kassaflöden och riskprofiler. Detta kommer att kunna användas av beslutsfattare, som kommer att ha bättre underlag för analyser av hur olika ekonomiska störningar, räntehöjningar eller inkomstbortfall kan påverka olika grupper i samhället. Insamling av uppgifter om hushållens skulder för statistik och analys kan förändras över tid och kan innebära att variablerna behöver uppdateras. Genom att låta regeringen meddela föreskrifter om vilka skuldvariabler som ska samlas in kan det säkerställas att dessa snabbt kan anpassas till ändrade förutsättningar. Detta möjliggör en flexibel och effektiv statistikproduktion som kan anpassas efter förändrade behov och förhållanden.

SCB framför att myndigheten har stor vana av att utfärda föreskrifter med verkställighet av bestämmelser om uppgiftsskyldighet och föreslår därför att myndigheten ska få meddela föreskrifter om vilka variabler som ska samlas in. Regeringen anser emellertid att den nödvändiga flexibiliteten tillgodoses genom att regeringen meddelar föreskrifter om vilka variabler som ska samlas in. Det finns därför inte något behov av att utvidga bemyndigandet till att även omfatta SCB. Däremot anser regeringen – till skillnad från *Finansbolagens Förening* – att frågan om när och hur uppgifterna ska lämnas, dvs. verkställighetsföreskrifter, bäst lämpar sig för reglering på myndighetsnivå. Det bör därför vara SCB, inte regeringen, som meddelar verkställighetsföreskrifter. Detta innebär – som *Swedish FinTech Association* tar upp – att det bör vara SCB som ansvarar för vägledning om den praktiska utformningen av insamlingen. Behovet av föreskrifter på lägre nivå än lag kommer sammanfattningsvis att hanteras i förordningsarbetet.

5.4 Begränsning av storleken på urvalet

Regeringens förslag

För de nya ändamålen – bl.a. att simulera och beräkna effekter av befintliga och nya regelverk samt andra förändringar av hushållssektorns skulder och skuldbetalningar – ska SCB endast ta fram ett mindre urval av personuppgifter, motsvarande mindre statistiskt analysregister, MSTAR.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Finansinspektionen, Riksbanken och SCB framhåller att ett alternativ till förslaget är att basera stickprovet på det större urvalet STAR. *Konjunkturinstitutet, Riksbanken och SCB* framhåller att begränsningen av urvalet till MSTAR medför att resultaten kan innehålla vissa kvalitetsbrister. Några remissinstanser, däribland Riksbanken och *Uppsala universitet*, anför att en insamling till det mindre urvalet begränsar analyser av vissa specifika grupper.

Vidare framhåller Riksbanken att myndigheten bör omfattas av den krets av myndigheter som ett urval av Fasit får lämnas ut till enligt Fasitlagen samt att statistiksekretessen ses över i förhållande till Riksbankens verksamhet.

Riksdagsförvaltningen framför att det saknas en tydlig motivering till varför uppgifterna inte tillgängliggörs i båda urvalen samt att en användning av urvalet i STAR skulle möjliggöra mer robusta effektberäkningar av politiska förslag.

Skälen för regeringens förslag

Insamling av uppgifter om hushållens skulder är av integritetskänslig natur. För att minimera effekterna av detta anser regeringen att SCB endast bör ta fram ett mindre urval av personuppgifter från det särskilda urvalet, för de nya ändamålen. *Finansinspektionen* anför att det skulle vara möjligt att följa mer disaggregerade indikatorer på sårbarheter som kan rubba den finansiella stabiliteten eller urholka konsumentskyddet genom att basera stickprovet på det större urvalet STAR. Även *Riksbanken, Riksdagsförvaltningen, SCB och Uppsala universitet* framför att urvalets storlek kan vara av särskild betydelse vid nedbrytning av effekter för mindre grupper i samhället. *Konjunkturinstitutet* framhåller att analysen riskerar att bli missvisande om urvalet endast baserad på MSTAR. Regeringen konstaterar att den föreslagna insamlingen innebär en utökning av den information som finns tillgänglig i dag, vilket kommer kunna bidra till en bättre och mer representativ bild av hushållssektorns skulder. Vidare kommer den föreslagna insamlingen även kunna bidra med individbaserade data om en stor del av hushållssektorns utestående skulder. Enligt regeringens mening är en insamling till det mindre urvalet, MSTAR tillräcklig för att uppfylla syftet med insamlingen.

Av 8 § Fasitlagen framgår att SCB ska ta fram ett särskilt urval av personuppgifter som inte direkt kan hänföras till en enskild fysisk person för utlämnande enligt 9 §. Att det inte ska kunna hänföras till en enskild fysisk person innebär att de uppgifter som tillgängliggörs för externa användare är pseudonymiserade och att ingen förutom SCB har kännedom om vilka som ingår i urvalet. Urvalet enligt 8 § får på begäran lämnas ut till Riksdagsförvaltningen och Riksrevisionen samt Regeringskansliet och andra myndigheter under regeringen (9 §). Riksbanken framför att

myndigheten bör omfattas av den krets som urvalet på begäran kan lämnas ut till samt att bestämmelserna om statistiksekretess i 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, bör ses över i förhållande till Riksbankens verksamhet. Frågan ryms emellertid inte inom ramen för detta lagstiftningsärende.

Bestämmelsen i 8 § Fasitlagen reglerar SCB:s skyldighet att skapa det urval av uppgifter som behövs för de ändamål som anges i 4 §, dvs. simulera och beräkna effekter av befintliga och nya regelverk samt andra förändringar inom skatte-, avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärdstjänsterna, och för att framställa statistik för analys inom dessa områden. Det är SCB som ansvarar för utformningen av urvalen. Den version av Fasit som tillgängliggörs för användare innehåller pseudonymiserade individ- och hushållsuppgifter.

Urvalet MSTAR utgör i dag en av SCB framtagen delmängd av det särskilda urval av personuppgifter som avses i 8 § (STAR). För att tydliggöra och säkerställa att insamlingen av skulduppgifter endast sker i det mindre urvalet, bör det införas en särskild bestämmelse i Fasitlagen som uttryckligen anger att SCB, för de nya ändamålen, endast ska ta fram ett mindre urval av personuppgifter motsvarande MSTAR.

5.5 Kreditgivarnas uppgiftsskyldighet

Regeringens förslag

Kreditgivare ska lämna de uppgifter om hushållens skulder som är nödvändiga till SCB.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Svenska Bankföreningen anser att det bör klargöras att det är SCB som ska ta ställning till vilka uppgifter som är nödvändiga.

Skälen för regeringens förslag

Enligt gällande rätt är det endast myndigheter under regeringen som är skyldiga att lämna de uppgifter som SCB behöver för de ändamål som anges i Fasitlagen och förordningen (2019:509) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar (fasitförordningen).

För att SCB ska kunna tillgodose de nya ändamålen krävs dock tillgång till uppgifter om hushållens skulder från företag som omfattas av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter, dvs. kreditinstitut och bostadskreditinstitut. Dessa uppgifter omfattas dock i regel av tystnadsplikt (se t.ex.

1 kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse). Det krävs därför en uttrycklig bestämmelse som ålägger berörda företag att lämna uppgifterna till SCB. Regeringen föreslår därför att en bestämmelse om det tas in i Fasilagen. Vidare måste behandling av personuppgifter ske i enlighet med EU:s dataskyddsförordning. För de berörda företagen innebär detta att det måste finnas en rättslig grund för behandlingen. Den rättsliga grunden i detta sammanhang är artikel 6.1 c, som medger behandling när det är nödvändigt för att uppfylla en rättslig förpliktelse.

Svenska Bankföreningen anser att det bör klargöras att det är SCB som ska ta ställning till vilka uppgifter som är nödvändiga. Regeringen konstaterar att det på lägre nivå än lag kommer att regleras vilka uppgifter som kreditgivarna ska lämna till SCB (se avsnitt 5.3). Regeringen avser att återkomma med ändringar på förordningsnivå avseende vilka uppgifter om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar som ska inhämtas.

5.6 Insamling, sekretess och gallring av uppgifter

Regeringens bedömning

Insamling av uppgifter om hushållens skulder bör avse data för alla skattskyldiga och folkbokförda personer samt dödsbon. De insamlade uppgifterna behandlas separat för respektive uppgiftslämnare till dess att urvalet har skett. Nuvarande bestämmelser om gallring i Fasilagen omfattar även de uppgifter som föreslås samlas in.

Ingen ändring av SCB:s ansvar för personuppgiftsbehandling i Fasil eller några ändringar avseende sekretesskyddet behövs.

Promemorians bedömning

Bedömningen i promemorian stämmer överens med regeringens bedömning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den.

Integritetsskyddsmyndigheten framför att det bör övervägas om det utifrån syftet med förslagen är nödvändigt att låta insamlingen omfatta alla skattskyldiga och folkbokförda personer samt dödsbon. *Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering*, *Finansbolagens Förening* och *Sparbankernas Riksförbund* ifrågasätter proportionaliteten i bedömningen. *Sparbankernas Riksförbund* framför även att en insamling som omfattar samtliga skattskyldiga och folkbokförda samt dödsbon kan innebära att ett eventuellt dataläckage blir mer allvarligt.

Skälen för regeringens bedömning

Insamlingen bör omfatta alla skattskyldiga och folkbokförda personer samt dödsbon

Fasit bygger på data avseende senaste taxeringsår (år T). Urvalen, som bygger på Inkomst- och taxeringsregistret, blir klara först i januari år T + 2 vilket är några veckor innan en ny version av Fasit blir tillgänglig för användarna. Insamling av övriga data till Fasit sker för hela befolkningen och påbörjas redan i maj år T + 1, dvs. innan urvalet är klart. Om SCB först i januari år T + 2, när urvalet finns på plats, påbörjar insamling av data gällande skulder skulle Fasit inte kunna levereras i sin helhet i februari. Fasit skulle då behöva kompletteras med uppgifter om skulder i ett senare skede.

Integritetsskyddsmyndigheten, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, Finansbolagens Förening och Sparbankernas Riksförbund framför synpunkter på bl.a. proportionaliteten i insamlingen av uppgifterna. SCB har i sin rapport Förslag på utökning av Fasit – redovisning av regeringsuppdrag angående stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder och vissa likvida tillgångar (SCB2024/330) bedömt att en insamling för hela befolkningen har stora fördelar, både för uppgiftslämnare och SCB. För uppgiftslämnarna skulle bördan vara större om de skulle behöva hantera ett urval i stället för samtliga kunder. Vidare saknar SCB i nuläget hantering som innebär att personuppgifter begärs in från företag för ett urval individer. Därutöver innebär en insamling som endast avser de individer som kan komma att ingå i urvalet ett röjande av vilka individer som ingår i urvalet. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att det för närvarande saknas förutsättningar att begränsa insamlandet till vissa skattskyldiga och folkbokförda samt dödsbon. Regeringen bedömer att insamlingen och behandlingen är nödvändig och proportionerlig i förhållande till det eftersträfvade syftet. Mindre ingripande alternativ saknas och intrånget står, vid en samlad bedömning, i rimligt förhållande till den nytta som insamlingen och behandlingen medför.

Personuppgiftsbehandling och sekretess

De nuvarande bestämmelserna om personuppgiftsbehandling i Fasitlagen kommer även omfatta insamlingen av de föreslagna uppgifterna (se 3, 6 och 7 §§ Fasitlagen). De nya uppgifterna som föreslås samlas in kan vara integritetskänsliga men de räknas inte som "särskilda kategorier" enligt artikel 9 i EU:s dataskyddsförordning. Sådana särskilda kategorier är exempelvis uppgifter om hälsa, politiska åsikter, religion eller etniskt ursprung. Eftersom uppgifterna som föreslås samlas in inte faller inom denna kategori behöver inga ändringar göras i Fasitlagen i detta avseende.

När det gäller sekretess regleras skyddet framför allt i 24 kap. 8 § OSL. Av paragrafens första stycke framgår att sekretess gäller i sådan särskild verksamhet hos en myndighet som avser framställning av statistik för uppgift som avser en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden och som kan hänföras till den enskilde. Motsvarande sekretess gäller enligt andra stycket vid annan med statistikframställning jämförbar undersökning som utförs av vissa angivna myndigheter. Sekretessen enligt 24 kap. 8 § OSL innehåller inget skaderekvisit och är alltså absolut. Från

detta görs dock vissa undantag i paragrafens tredje stycke, vilket innebär att ett utlämnande är möjligt i vissa fall om det står klart att det kan ske utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

I Fasit används inte uppgifter som direkt kan identifiera en person. Detta innebär att när SCB lämnar ut uppgifter sker det i pseudonymiserad form och några uppgifter som är direkt hänförliga till en enskild lämnas inte ut av SCB. Vidare är det endast myndigheter som har verksamhet som omfattas av 24 kap. 8 § OSL som får tillgång till Fasit. Några ändringar behöver därför inte heller göras i detta avseende.

Gallring av uppgifter

Enligt 13 § Fasitlagen ska personuppgifter gallras när de inte längre behövs för något av de insamlade ändamålen (se 4 och 5 §§ Fasitlagen). För de nya föreslagna ändamålen kommer SCB att behöva samla in betydligt fler personuppgifter än vad som sedan kommer att ingå i det mindre urvalet. Eftersom den befintliga gallringsregeln kommer att omfatta den överskottsinformation som kommer att uppstå, behövs ingen särskild bestämmelse som reglerar gallringen avseende insamlingen av uppgifter om hushållssektorns skulder.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag

Lagändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2026.

Regeringens bedömning

Det finns inget behov av övergångsbestämmelser.

Promemorians förslag och bedömning

Förslaget och bedömningen i promemorian stämmer delvis överens med regeringens förslag och bedömning. I promemorian föreslås att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2026.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem.

Finansbolagens Förening, Sparbankernas Riksförbund och Svenska Bankföreningen anser att lagändringarna bör träda i kraft betydligt senare än den 1 augusti 2026, eftersom det behövs ytterligare tid för att anpassa sig till förslaget. I det avseendet framhåller Sparbankernas Riksförbund och Svenska Bankföreningen att instituten behöver minst 12 månader för att kunna anpassa sig till den nya uppgiftsinsamlingen.

Sparbankernas Riksförbund och *Swedish FinTech Association* framhåller att avsaknaden av en konkret tidpunkt för när SCB kan meddela verkställighetsföreskrifter skapar osäkerhet för instituten.

Regelrådet saknar en analys av institutens behov av anpassningar.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 augusti 2026.

Regelrådet framför att det saknas en särskild analys av kredit- och bostadskreditinstitutens behov av tid för anpassning, systemutveckling och andra förberedelser. Regeringen konstaterar att SCB och instituten – som *Finansbolagens Förening* och *Svenska Bankföreningen* är inne på – kommer att behöva tid för att anpassa sina system till den nya uppgiftsinsamlingen. Eftersom avsikten är att SCB ska få meddela verkställighetsföreskrifter om när och hur uppgifterna ska lämnas, är det upp till myndigheten att beakta sitt eget och institutens behov av anpassning till de nya bestämmelserna.

7 Konsekvensanalys

Regeringens bedömning

Förslagen bedöms kunna leda till ökade kostnader för SCB, kreditinstitut och bostadskreditinstitut.

Promemorians bedömning

Bedömningen i promemorian stämmer överens med regeringens bedömning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den.

Regelrådet anser att konsekvensanalysen brister i vissa avseenden. *Sparbankernas Riksförbund* framhåller – liksom *Regelrådet* – att det finns alternativa lösningar till insamlingen. *Sparbankernas Riksförbund* och *Swedish FinTech Association* framför att förslaget ökar de administrativa kostnaderna för instituten, särskilt mindre institut, och riskerar att påverka konkurrensen negativt. *Uppsala universitet* anser att det saknas en analys av om urvalet är tillräckligt stort för att fånga upp de finansiella risker som avses mätas.

Skälen för regeringens bedömning

Offentligfinansiella och samhällsekonomiska effekter

Förslaget medför inga offentligfinansiella konsekvenser.

Förslaget innebär att uppgifter om hushållssektorns skulder ska samlas in, vilket möjliggör förbättrade analyser av vad som kännetecknar individer med hög skuldsättning, hur stor omfattningen av skuldsättningen är och hur sårbara hushållen är för störningar i ekonomin. *Regelrådet* efterlyser en separat och uttrycklig genomgång av vilka konsekvenser och vilka risker som kvarstår i den ekonomiska politiken om förslaget inte genomförs. Regeringen bedömer dock att sådana risker inte kan identifieras eller särskiljas, eftersom åtgärder inom den ekonomiska politiken löpande behöver anpassas till nya förhållanden och insikter. Mot den bakgrunden är det inte möjligt att avgränsa konsekvenserna utifrån omhändertagna och kvarstående risker om förslaget inte genomförs.

Regelrådet framför också – liksom *Sparbankernas Riksförbund* – att alternativa sätt att få tillgång till nödvändiga uppgifter, t.ex. via kreditupplysningsföretag, bör redovisas. Regeringen konstaterar att det inte finns något alternativt sätt att samla in informationen, eftersom varken Finansinspektionen (som i dag endast samlar in information om nya krediter) eller kreditupplysningsföretag (som samlar in uppgifter om krediter från kreditgivare men som inte nödvändigtvis har en samlad bild av alla kreditgivares krediter) har den fullständiga information som föreslås bli insamlad.

För det nya ändamålet ska SCB endast ta fram ett mindre urval av personuppgifter, motsvarande mindre statistiskt analysregister (MSTAR). *Uppsala universitet* framför vissa invändningar mot att insamlingen begränsas till det mindre statistiska urvalet MSTAR. Regeringen konstaterar att insamlingen innebär en utökning av den information som finns idag och därför kan bidra till en bättre och mer representativ bild. Till skillnad från den information som finns tillgänglig i dag om hushållens skulder, kommer den föreslagna insamlingen kunna bidra med individbaserade data om en stor del av hushållens utestående skulder.

Många svenska hushåll tar krediter för att kunna köpa bostad och dessa bostadskrediter spelar en viktig roll i den privata ekonomin. Om dessa bostadskrediter är allt för höga och störningarna drabbar många hushåll samtidigt finns risk för att den finansiella stabiliteten och den makroekonomiska utvecklingen påverkas. Därför utgör bostadskrediter en central del i informationsinsamlingen för att bedöma hushållens motståndskraft mot ekonomiska störningar. Genom att även samla in information om konsumtionskrediter kan en större del av den individuella skuldbördan kartläggas och ge en mer rättvisande bild av hur skuldbetalningar fördelas mellan hushåll. Statistiken ger också möjlighet att följa över-skuldsättningen, som ofta är kopplad till konsumtionskrediter med höga kostnader för individen och negativa samhällseffekter som följd. Mot denna bakgrund anser regeringen att den föreslagna statistikinsamlingen sammantaget stärker förutsättningarna för att fatta välgrundade beslut och utforma en ändamålsenlig och proportionerlig politik, främst vid åtgärder för att värna den finansiella stabiliteten men även inom andra områden.

Effekter för kreditinstitut och bostadskreditinstitut

Förslaget innebär att uppgifter ska samlas in direkt från kreditinstitut och bostadskreditinstitut. I dagsläget finns cirka 150 sådana institut i Sverige.

För instituten bedöms förslaget innebära en ökning av den administrativa bördan, men det är enligt regeringens mening svårt att uppskatta exakt hur stora kostnaderna kan bli, eftersom förutsättningarna för att lämna uppgifterna varierar mellan olika institut. Betänkandet Ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51) tar upp vilka typer av kostnader som kan uppstå för institut, bl.a. kostnader för systemutveckling, framtagandet av rapporteringsrutiner och samordning med annan rapportering och lagring. Bedömningen är att den föreslagna statistikinsamlingen innebär samma typer av kostnader för instituten men att storleken på kostnaderna kommer att vara lägre än de som skulle ha uppstått om betänkandets förslag hade genomförts. Det beror på att den information som nu ska samlas in är betydligt mindre omfattande och bedöms vara mindre komplex för instituten att rapportera. Ingen information om tillgångar kommer att samlas in, vilket bl.a. innebär att antalet variabler och de interna system som företagen behöver hämta information från är avsevärt färre.

Vissa institut som omfattas av förslaget har en relativt liten balansomslutning. För dessa kan – som *Sparbankernas Riksförbund* och *Swedish FinTech Association* är inne på – de fasta kostnaderna bli proportionellt större än för större institut, som har bättre förutsättningar att hantera kostnaderna. *Regelrådet* anser att det saknas en mer finmaskig redovisning av företagstyper, överväganden om differentierade regler samt påverkan på konkurrensen. Regeringen menar att förslagets omfattning är begränsad, eftersom det endast syftar till att ge en heltäckande bild av hushållens skulder för att förbättra beslutsunderlaget i den ekonomiska politiken. Den har inte som syfte att reglera själva sektorn för kreditgivning. De omfattar därför samtliga aktörer som lämnar krediter och ger inte utrymme för differentiering. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att förslaget innebär begränsade skillnader i konsekvenser mellan olika typer av företag. Regeringen gör även en annan bedömning än Sparbankernas Riksförbund och Swedish FinTech Association och anser att den administrativa börda som förslaget medför för kreditgivarna inte påverkar konkurrensen mellan kreditgivare i någon nämnvärd utsträckning.

Effekter för SCB

SCB föreslås bli ansvarig myndighet för insamlingen av uppgifter om hushållens skulder. Detta medför utvecklingskostnader, kostnader för att komplettera urvalet MSTAR i mikrosimuleringsmodellen Fasit, samt ökade löpande kostnader för myndigheten. I rapporten Förslag på utökning av Fasit – redovisning av regeringsuppdrag angående stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder och vissa likvida tillgångar gör SCB en kostnadsuppskattning. Den föreslagna insamlingen är mer begränsad än vad som föreslogs i SCB:s rapport, eftersom statistikinsamlingen begränsas till endast omfatta hushållens skulder och inte tillgångar. SCB:s faktiska kostnader bedöms därför bli lägre än de tidigare uppskattningarna och uppgå till omkring 5 miljoner kronor för införandet och 2 miljoner kronor i löpande kostnader. SCB:s resursbehov behandlas i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1, utg. omr. 2, avsnitt 3).

Effekter för jämställdheten mellan kvinnor och män och för klimatet

Förslaget har ingen påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män eller klimatet.

Överensstämmelse med unionsrätten

Förslaget står i överensstämmelse med unionsrätten, bl.a. EU:s data-skyddsförordning.

8 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i lagen (2019:508) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar

1 § Denna lag ska tillämpas vid Statistiska centralbyråns behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar (Fasit) som myndigheten förvaltar.

Lagen ska också tillämpas vid myndigheters behandling av personuppgifter i *de* urval som har lämnats ut enligt 9 §.

I paragrafen anges lagens tillämpningsområde.

Ändringen i *andra stycket* är en följd av tillägget i 8 § som innebär att Statistiska centralbyrån ska ta fram ett mindre urval av personuppgifter för de nya ändamålen i 4 §.

3 § Statistiska centralbyrån är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till den.

Myndigheter som *urvalen* har lämnats ut till enligt 9 § är personuppgiftsansvariga för den behandling av personuppgifter som myndigheterna utför.

I paragrafen finns bestämmelser om ansvar för personuppgiftsbehandling.

Ändringen i *andra stycket* är en följd av tillägget i 8 § som innebär att Statistiska centralbyrån ska ta fram ett mindre urval av personuppgifter för de nya ändamålen i 4 §.

4 § Personuppgifter får behandlas i Fasit och i *de* urval som har lämnats ut enligt 9 § om det är nödvändigt för att

1. simulera och beräkna effekter av befintliga och nya regelverk samt andra förändringar

a) inom skatte-, avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärds-tjänsterna, och

b) av hushållssektorns skulder och skuldbetalningar, eller

2. ta fram statistik för analys av information

a) inom skatte-, avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärds-tjänsterna, och

b) om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar.

Paragrafen anger de ändamål för vilka personuppgifter i Fasit får behandlas. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

I paragrafen införs en ny punktlista. *Punkterna 1 a och 2 a* motsvarar befintlig författningstext. *Punkterna 1 b och 2 b*, som är nya även innehållsmässigt, innebär att uppgifter om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar får behandlas i Fasit i syfte att simulera och beräkna effekter av befintliga och nya regelverk samt andra förändringar av hushållssektorns skulder och skuldbetalningar. Vidare får uppgifterna behandlas för att ta fram statistik och analys av information om hushållssektorn skulder och skuldbetalningar. Med "hushållssektorn" avses såväl hushåll som de enskilda individer som ingår i dessa.

6 § Personuppgifter som avses i artikel 9.1 och artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning får inte behandlas i Fasit eller i *de* urval som lämnas ut enligt 9 §.

Första stycket gäller dock inte uppgifter som avslöjar etniskt ursprung eller medlemskap i fackförening och uppgifter om hälsa.

I paragrafen regleras förutsättningarna för behandling av s.k. känsliga personuppgifter och uppgifter som rör fällande domar i brottmål och lagöverträdelse som innefattar brott.

Ändringen i *första stycket* är en följd av tillägget i 8 § som innebär att Statistiska centralbyrån ska ta fram ett mindre urval av personuppgifter för de nya ändamålen i 4 §.

8 § Statistiska centralbyrån ska ta fram ett särskilt urval av personuppgifter i Fasit som inte direkt kan hänföras till en fysisk person för utlämnande enligt 9 §.

För de ändamål som anges i 4 § 1 b och 2 b ska Statistiska centralbyrån dock endast ta fram ett mindre urval av personuppgifter i Fasit som inte kan hänföras direkt till en fysisk person för utlämnande enligt 9 §.

Paragrafen reglerar Statistiska centralbyråns skyldighet att skapa särskild underlag av uppgifter, s.k. urval, för de ändamål som anges i 4 §. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Andra stycket, som är nytt, innebär att det för ändamålen i 4 § 1 b och 2 b endast får tas fram ett mindre urval av personuppgifter, motsvarande mindre statistiskt analysregister (MSTAR).

Urvalen får endast avse de uppgifter som är nödvändiga för att de angivna ändamålen ska kunna uppnås och får endast innefatta uppgifter som inte är direkt hänförliga till en fysisk person. Det är de framtagna urvalen som efter sekretessprövning kan lämnas ut till användarna enligt 9 § (jfr prop. 2018/19:118 s. 53).

8 a § Företag som omfattas av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter ska till Statistiska centralbyrån lämna de uppgifter som behövs för de ändamål som anges i 4 § 1 b och 2 b.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppgiftsskyldigheten.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om uppgiftsskyldighet och bemyndigande. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 5.5.

I *första stycket* finns en bestämmelse om att kreditinstitut och bostads-kreditinstitut ska lämna uppgifter till Statistiska centralbyrån. Vilka uppgifter som ska lämnas regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

I *andra stycket* finns ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska omfattas av uppgiftsskyldigheten.

9 § *Urvalen* enligt 8 § får på begäran lämnas ut av Statistiska centralbyrån till Riksdagsförvaltningen och Riksrevisionen samt till Regeringskansliet och andra myndigheter under regeringen.

Av paragrafen framgår att de urval av personuppgifter som Statistiska centralbyrån ska ta fram enligt 8 § får lämnas ut till Riksdagsförvaltningen och Riksrevisionen samt Regeringskansliet och andra myndigheter under regeringen.

Ändringen i paragrafen är en följd av tillägget i 8 § som innebär att Statistiska centralbyrån ska ta fram ett mindre urval av personuppgifter för de nya ändamålen i 4 §.

Paragrafen utgör inte någon begränsning av myndighetens skyldigheter enligt tryckfrihetsförordningen att lämna ut allmänna handlingar (jfr prop. 2018/19:118 s. 53).

Sammanfattning av promemorian Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder

Det är viktigt för såväl enskilda individer som för den ekonomiska utvecklingen att det finns möjlighet för hushåll att ta krediter för konsumtion och bostadsköp. Samtidigt kan hög skuldsättning skapa sårbarhet för enskilda individer, det finansiella systemet och för samhällsekonomin i stort. För enskilda hushåll kan t.ex. höga ränte- och amorteringsbetalningar i förhållande till inkomsten leda till ökad sårbarhet vid negativa livshändelser. För att förstå dessa risker på både individ- och systemnivå krävs tillförlitlig statistik. Uppgifter om hushållens ekonomi är dock integritetskänsliga. Statistiken bör därför begränsas till de mest nödvändiga uppgifterna om hushållens ekonomi.

I promemorian föreslås att Statistiska centralbyråns (SCB) mikrosimuleringsmodell fördelningsanalytiskt statistiksystem för inkomster och transfereringar (Fasit) ska utökas med uppgifter om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar. Genom att dessa uppgifter behandlas i Fasit möjliggörs bättre analyser av individers och hushålls motståndskraft och känslighet mot ekonomiska störningar. Detta kan bidra till beslutsunderlaget för den ekonomiska politiken och att ändamålsenliga åtgärder kan identifieras.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Förslag till lag om ändring i lagen (2019:508) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2019:508) om behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar

dels att 1, 3, 4, 6, 8 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 8 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag ska tillämpas vid Statistiska centralbyråns behandling av personuppgifter i det fördelningsanalytiska statistiksystemet för inkomster och transfereringar (Fasit) som myndigheten förvaltar.

Lagen ska också tillämpas vid myndigheters behandling av personuppgifter i *det* urval som har lämnats ut enligt 9 §.

Lagen ska också tillämpas vid myndigheters behandling av personuppgifter i *de* urval som har lämnats ut enligt 9 §.

3 §

Statistiska centralbyrån är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till den.

Myndigheter som *urvalet* har lämnats ut till enligt 9 § är personuppgiftsansvariga för den behandling av personuppgifter som myndigheterna utför.

Myndigheter som *urvalen* har lämnats ut till enligt 9 § är personuppgiftsansvariga för den behandling av personuppgifter som myndigheterna utför.

4 §

Personuppgifter får behandlas i Fasit och i *det* urval som har lämnats ut enligt 9 § om det är nödvändigt för att

1. simulera och beräkna effekter av befintliga och nya regelverk samt andra förändringar inom skatte-, avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärdstjänsterna, eller

2. ta fram statistik för analys av

Personuppgifter får behandlas i Fasit och i *de* urval som har lämnats ut enligt 9 § om det är nödvändigt för att

1. simulera och beräkna effekter av befintliga och nya regelverk samt andra förändringar

a) inom skatte-, avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärdstjänsterna, och

b) av hushållssektorns skulder och skuldbetalningar, eller

2. ta fram statistik för analys av information

information inom skatte-, avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärdstjänsterna

a) inom skatte-, avgifts- och bidragssystemen och de offentliga välfärdstjänsterna, och

b) om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar.

6 §

Personuppgifter som avses i artikel 9.1 och artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning får inte behandlas i Fasit eller i *det* urval som lämnas ut enligt 9 §.

Personuppgifter som avses i artikel 9.1 och artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning får inte behandlas i Fasit eller i *de* urval som lämnas ut enligt 9 §.

Första stycket gäller dock inte uppgifter som avslöjar etniskt ursprung eller medlemskap i fackförening och uppgifter om hälsa.

8 §

Statistiska centralbyrån ska ta fram ett särskilt urval av personuppgifter i Fasit som inte direkt kan hänföras till en fysisk person för utlämnande enligt 9 §.

För de ändamål som anges i 4 § 1 b och 2 b ska Statistiska centralbyrån dock endast ta fram ett mindre urval av personuppgifter i Fasit som inte direkt kan hänföras till en fysisk person för utlämnande enligt 9 §.

8 a §

Företag som omfattas av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter ska till Statistiska centralbyrån lämna de uppgifter som behövs för de ändamål som anges i 4 § 1 b och 2 b.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt första stycket.

9 §

Urvalet enligt 8 § får på begäran lämnas ut av Statistiska centralbyrån till Riksdagsförvaltningen och Riksrevisionen samt Regeringskansliet och andra myndigheter under regeringen.

Urvalen enligt 8 § får på begäran lämnas ut av Statistiska centralbyrån till Riksdagsförvaltningen och Riksrevisionen samt Regeringskansliet och andra myndigheter under regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

Följande remissinstanser har lämnat synpunkter: Ekonomistyrningsverket, Finansbolagens Förening, Finansinspektionen, Integritetsskyddsmyndigheten, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, Konjunkturinstitutet, Regelrådet, Riksarkivet, Riksdagsförvaltningen, Riksgäldskontoret, Sparbankernas Riksförbund, Statistiska centralbyrån, Svensk Försäkring, Svenska Bankföreningen, Sveriges riksbank, Swedish FinTech Association, Uppsala universitet.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Svensk Värdepappersmarknad, Riksrevisionen, Swedish House of Finance.